

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese cate 3 côle pe luna si costa 2 fr. v. a. pentru membrii asociatiunei, éra pentru nemembrii 3 fr. Pentru strainatate 4 fr. cu porto postei. Abonamentulu se face numai pe cate 1 anu intregu. — Se aboneáza la Comitetulu asociatiunei in Sibiu séu prin posta séu prin dd. colectori.

Nr. 22.

Brasiovu 1. Noembre 1868.

Anulu I.

Ad Nr. 233. 1868.

Protocolulu adunarei generale (VIII) a asociatiunei transilvane pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu.

tienuta in Gherl'a la $\frac{25}{13}$ si $\frac{26}{14}$ Augustu 1868 sub conducrea ordinaria a d-lui presiedinte Vasiliu Lad. Popu.

SIEDINTI'A II.

tienuta la $\frac{26}{14}$ Augustu 1868.

(Continuare).

XVIII. Fiindu la ordinea dilei priimirea si desbaterea raportelor comisiunilor delegate in siedinti'a I., dn. presiedinte da locu comisiunei de 3, insarcinate cu incassarea tacseloru dela membrii cei vechi, si inscrierea membrilor noui. Dn. Ioanu Popu Maieru că referente cetesce numele si ofertele membrilor vechi, carii au solvit restantiele de pre anii trecuti in suma de 221 fr. v. a. Asemenea si numele si ofertele membrilor intrati de nou in asociatiune in suma de 1280 fr. 50 cr., care sume prin adunare se strapunu dlui cassariu alu asociatiunei. Totu deodata dn. referente aduce la cunoscinti'a adunarei, cumca numerulu membrilor fundatori ai asociatiunei s'au inmultit cu trei barbati distinsi, anume dn. Simeonu Balomiri, dn. Alecsandru Bohetielu, capitanu supremu, si dn. dr. Ioanu Vancea, episcopulu de Gherl'a, si că membrii ordinari nou intrati in asociatiune sunt 50, carii priminduse de adunare cu expresiunea cea mai viia a bucuriei, dn. presiedinte le doresce se remana membrii ai asociatiunei catu mai multu tempu, si insarcinéza comitetulu se le trimita diplomele de membrii ai asociatiunei.

Dn. Georgiu Moldovanu, vicerectore se plange, ca cu toté ea inca in anulu trecutu s'a facutu membru alu asociatiunei, pana acum'a inca n'a capatatu diplom'a de membru.

Dn. Ioanu V. Rusu secret. II. respunde, ca diplomele tuturor membrilor intrati cu ocasiunea adunarei dela Clusiu, s'au espedatu la respectivii colectori, si déca antevorbitoriu nu a capatatu diplom'a sa, a trebuitu se faca reclamare.

XIX. Dn. adv. dr. Iacobu Brendusianu, referentele comisiunei esmise pentru cercetarea socoteleloru duse dela adunarea generala a VII. din Clusiu pana la adunarea presenta, ceteșce raportulu acestei comisiuni aici alaturatu sub L, din care se vede 1), ca pe langa tota acuratet'a, totusi s'a aflatu incorectitate intr'aceea, ca pana candu in subpunctulu 10 din punctulu XXVIII. alu adunarei din Clusiu pentru rubric'a speseloru neprevideute s'a preliminatu un'a suma numai de 60 fr. v. a., sub acésta rubrica s'a spesitu cu totulu 64 fr. 44 cr. v. a., prin urmare cu 4 fr. 44 cr. mai multu. Inse la deslucirea data de cassariu, adunarea trece peste acésta pusetiune, că acei 4 fr. 44 cr. se se induca in ratiunile anului viitoriu. 2) Ca dupace in subpunctulu 3 alu punctului XXVIII. alu adunarei din Clusiu pentru spesele de cancelaria numai 160 fr. v. a. s'au preliminatu, din carii dupa aratarea ecsacta a secretariului s'au spesitu 152 fr. 12 cr., si dupa ce conformu conclusului comitetului din 19. Aug. 1868 § 93 secretariului II. si cassariului că deregatoriloru permanenti ai asociatiunei li s'a aplacidatu spese de calatoria pana in Gher'l'a si inderaptu 82 fr. 20 cr., comisiunea acésta este de parere, că pentru venitoriu spesele cancelariei se se prelimineze cu 300 fr. v. a.

Dn. Petru Nemesiu se róga, că acésta propunere a comisiunei se se dea comisiunei bugetarie spre opiniune, éra dlui casariu pentru diligint'a-i neobosita si esactitatea laudabila in ducerea ratiuniloru asociatiunei, se i se rostésca multiamit'a publica a adunarei acesteia. Partea anteia a propunerei dlui P. Nemesiu priminduse, incatul pentru partea a dou'a, adunarea intréga cu „se traiésca“ sgomotósa arata recunoscint'a sa pentru ostenelele dlui cassariu. Éra dn. capitantu Stezariu, cassariulu asociatiunei mandru de increderea adunarei, multiamesce pentru recunoscint'a.

XX. Dupa aceste dn. presedinte pre vr'o cateva minute intrerumpe siedint'a cu scopu de a se intielege asupr'a propunerei membriloru, din carii va sta comisiunea de 5, insar-

cinata cu elucrarea proiectului in privintă a propunerilor lui Lad. Vajda.

Reasumenduse siedintă, dn. presedinte propune adunarei pre urmatorii dd. de membrii ordinari ai comisiunei de 5: protopopu Pamfilie, secretariulu Porutiu, judele sing. Iosifu Popu, advocatulu Alesie Popu, concipistulu Petru Nemesiu. Era de membrii substituti pre dd. asesoru Popu Leonte si proprietariulu Lazaru Baldi, carii se si primesc prin adunare.

XXI. Dn. presedinte pune la ordinea dilei raportulu comisiunei, insarcinate cu preliminarea bugetului pe anul viitoru. Dn. prof. Moldovanu că referente cetesce raportulu acestei comisiuni alaturatu aci sub M. Premite insa, ca dupace in proiectulu de bugetu pro 186⁸/₉, pusu de catra comitetu pe més'a adunarei, sum'a disponibila e calculata dupa impre giurari intemplatōrie, punenduse in frunte $\frac{4}{5}$ din banii gat'a, fara de cautare ce feliu de bani suntu acei'a, si venitulu asemnatuiilor ipotecarie luanduse un'a data si diumatate, comisiunea bugetaria partea acést'a din proiectulu comitetului nu o a potutu lua de baza pentru lucrarea bugetului, ci a facutu proiectulu seu avendu in vedere acoperirea speselor neincungiurate ale asociatiunei.

Era intru preliminarea speselor comisiunea a luat u de baza si urmatu intru tōte proiectulu comitetului. Motivandu apoi pusetiunea 1) despre remuneratiunea secretariului II., se ivesce intrebarea, cetescase óre mai nainte raportulu intregu, séu se se desbata indata fiacare pusetiune?

Dn. Iustinu Popufiu observandu, ca pusetiunile potu fi in legatura laolalta, se róga, că mai nainte se se ceteșca raportulu intregu si numai dupa aceea se se iea inainte pusetiunile un'a dupa alt'a la desbatere. Ceea ce si priminduse, dn. referente cetesce raportulu intregu.

Dupa aceea reluanduse desbaterea pusetiunilor din punctu in punctu,

1) Adunarea considerandu starea cea apasatória a asociatiunei, pentru astadata votéza numai acel 200 fr. v. a., proiectati de comisiunea bugetaria in remuneratiunea secretariului II., recunoscundu insa ca s'au inmultit afacerile acestui deregatoriu alu asociatiunei, pentru ostenelele lui 'i aduce cu aceste multiamit'a publica.

2) Se primesc mai incolo onorariulu unui juristu apelcatu că scriitoriu in cancelari'a asociatiunei cu 100 fr.

3) Incat u pentru spesele cancelariei impreuna cu spesele

de caletoria a secret. II. si a cassariului (vedi p. XIX p. 2), dn. presedinte propune se se prelimineze 300 fr.

Dn. referente profesorul Moldovanu observăza, ca spesele calatoriei nu se potu sci inainte. Dn. canoniciu Stefanu Biltiu din punctul de vedere ca este de dorit, că adunarea asociatiunei se se tinea si in partile cele mai departate, éra oficialii amintiti pe spesele loru nu potu se calatorésca, se róga se se prelimineze si spesele de caletoria.

Dn. presedinte propune, ca dupace nu se póte sci cata suma se se incuiintieze spre scopulu acest'a, ore n'aru fi mai bine, că se se prelimineze spesele numai pentru cancelaria, éra oficialii amintiti se capete postliminio reintorcerea speselor facute cu ocasiunea caletoriei loru? La ce observandu secretariulu II. Rusu, ca oficialii se potu afla in atare lipsa de bani, catu se nu póta intreprinde caletori'a, fara a primi bani dela asoc., s'a decisu, că pentru spesele cancelariei se se defiga 200 fr., éra in privint'a speselor de caletoria se imputernicesce comitetulu, că se dea anticipatiune oficialilor amintiti in spese de caletoria.

4) Se primescu mai incolo doue stipendii de cate 100 fr. pentru ascultatori de jure afara de patria, 200 fr.

5) Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu de jure in patria, 80 fr.

6) Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu de politehnica cu 300 fr.

7) Doue stipendia pentru ascultatori de filosofia si profesori de gimnasiu de cate 300 fr., 600 fr.

8) Doue stipendia de cate 330 pentru agronomisti, 660 fr.

9) Doue stipendia de cate 50 pentru gimnasiasti, 100 fr.

10) Doue stipendia de cate 50 fr. pentru studenti la scóle reali, 100 fr.

11) Ajutoriu pentru unu sodalu, care voiesce a se face maestru, 50 fr. si pentru doui invaticeei de maestria, carii au de a se face sodali, cate 25 fr., sum'a 100 fr.

12) Doue premia de cate 25 fr. pentru aceia, carii pana la adunarea generala procsima voru dovedi, ca au prasit celu pucinu 200 altoi prinsi. La propunerea insa a dlui asesoru Alecsandru Nemesiu, adunarea poftesce, că cei ce voru concurge la aceste premia, se arate adeverintia din partea parochului localu si a protopopului respectivu despre prasirea cu succesu a aceloru altoi. Si dec'a protopopulu respectivu din intemplare n'ar fi membru alu asociatiunei, atunci se arate

adeverintă afara din partea parochului localu, si dela protopopulu celu mai de aprope, care este membru alu asociatiunei. Sum'a 50 fr.

13) Pentru spese estraordinarie, computandu aci si pluserogatulu de 4 fr. 44 cr. din anulu trecutu (vedi mai susu p. XIX), precum si pentru bibliotec'a asociatiunei, se primescu 100 fr.

14) Ce se tiene de remuneratiunea secretariului I. alu asociatiunei pentru redactiunea fóiei „Transilvani'a," adunarea priimindu propunerea comisiunei bugetarie, asemnéza dlui Georgiu Baritiu un'a remuneratiune de 400 fr. Sciendu insa adunarea, ca acésta remuneratiune nu este potrivita fatigielor puse de dlu redactoriu, éra venitele asociatiunei pentru presentu nu iérta asemnarea unei sume mai cuvenite: adunarea rostesce cu acestea recunoscintă sa cea mai ferbente dlui secretariu I. pentru ostenelele puse in interesulu binelui asociatiunei.

In legatura cu acést'a, comisiunea bugetaria pentru prosperarea fóiei „Transilvani'a" face cateva propuneri, care au datu ansa la o desbatere mai indelungata.

Anume a), că adunarea se comende comitetului asociatiunei ingrigire deschilinita pentru desvoltarea, inaintarea si latirea fóiei „Transilvani'a."

La acest'a propunere dn. vicepresedinte Ioanu Hannia dîce, ca comitetulu in interesulu desvoltarei si latirei fóiei acesteia tóte le a facutu cate numai a pututu.

Dn. protopopu Alimpiu Barboloviciu, că se se póta lati fóia „Transilvani'a" e de parere, se se compuna aceea intr'o limba mai popularia si se nu se publice in dens'a protocólele adunarilor si ale comitetului asociatiunei, ci alte lucrari folositórie poporului.

Dn. presedinte provocandu la § 33 alu statutelor asociatiunei, reflecta pe dn. antevorbitoriulu, ca fóia acést'a este destinata pentru publicarea afacerilor asociatiunei, si pre langa latirea culturei poporului, este menita a inaintá si literatur'a romana; apoi este de insemnatu si atata, ca pana acumu si pentru aceea nu s'a pritutu tipari lucrari folositórie poporului, pentruca afara de dn. redactoriu nime, séu forte pucini altii au conlucratu la fóia acést'a.

Dn. prof. Moldovanu desfasiurandu scopulu comisiunei cu acest'a propunere, dice, ca recomandandu comisiunea ingrigirei comitetului desvoltarea, inaintarea si latirea fóiei „Transilvani'a," de parte a fostu de cugetulu de a invinui comitetulu, ca dóra

pana acum'a n'ar fi facutu catu a potutu in interesulu fóiei ca-ci sunt cunoscute siedintiele comitetului tienute in objectulu acest'a, precum si nesuint'a pusa spre inflorirea fóiei; comisiunea din contra a vrutu numai a indemna comitetulu, cá si pre venitoriu se urmeze in zelulu doveditú facia cu fóia asociatiunei.

Dn. presedinte observa, ca adaoganduse la propunerea comisiunei cuventielele: „si de aici inainte,” aceea s'ar poté primi. Adunarea primesce propunerea comisiunei, modificandu astufeliu: Adunarea comenda onoratului comitetu alu asociatiunei deschilinit'a ingrigire si de aici inainte pentru desvoltarea, inaintarea si latirea fóiei „Transilvani'a.” — Acést'a preste totu, ér b) in deosebi comisiunea propune, cá la casu candu venitele fóiei nu aru fi de ajunsu pentru acoperirea speselor cu tipariulu s. a., fóia acést'a se se subventioneze din bugetulu asociatiunei. Ceea ce fara contradicere se si primesce de adunare.

In urma c) comisiunea propune, cá adunarea se comende comitetului interpretarea punctelor b) si c) din § 32 alu statuleloru intru acelu modu, catu libertatea redactoriului, carele dupa § 16 este secretariulu I, se nu se restranga, lasandu censurarea articliloru, ce au se intre in fóia, in voi'a redactoriului.

Dn. vicepresedinte Ioanu Hannia cu ocaziunea acestei propunerii aduce la cunoscint'a adunarei, ca nu comitetulu asociatiunei, ci insusi secretariulu I. cá redactoriulu „Transilvanie,” candu a primitu sarcin'a acést'a, a pusu conditiunea, cá comitetulu se censureze mai nainte toti articlui, si acei'a numai dupa aceea se védia lumin'a in fóia asociatiunei, luanduse afara articlui esiti din condeiulu domniei sale. Si cu tóte ca comitetulu recunósce de datorint'a sa a censura articlui trimisi la fóia asociatiunei, cá nu cumva prin articlui necorespondietori scopului, se se compromita asociatiunea: totusi a aflatu de bine a concrede lucerulu acest'a d-lui Georgiu Baritiu, si aci in faci'a adunarei se róga comitetulu, cá pe langa multimea agendelor sale, se nu fia ingreunatu si cu censurarea articliloru tramitiendi la fóia, ci adunarea se concrédia lucrulu acest'a dlui redactoriu Georgiu Baritiu. — Dn. prof. Moldovanu fiindu indestulatu cu deslucrea data de dn. vicepresedinte si standu aceea, ca insusi redactoriulu a vrutu se se censureze articlui trimisi la fóia „Transilvani'a,” in numele comisiunei retrage acest'a a trei'a propunere.

Dn. Visarionu Romanu doresce, că pe langa tóte ea comisiunea bugetaria 'si retrage acésta a sa propunere, totusi: dupace e lucru cunoscutu, ca multi pentru aceea n'au trimis articlui la fóia „Transilvani'a," pentrua au sciutu ca se voru censura de comitetu, dreptu aceea se se esplice § 16 si punctele b) si c) din § 32 alu statutelor camu intr'acestu intielesu: secretariulu I. alu asociatiunei este redactoriulu fóiei asociatiunei, pe venitoru toti articlui pentru acea fóia se trimetu de-a dreptulu la densulu. Redactoriulu inse este datoriu, că articlui aceia, carii densulu 'i va afla ca sunt supusi censurei, se'i trimita la comitetu pentru censurare. Asemenea va trimite comitetului articlui aceia, ai caroru auctori aru pofti apriatu, că articlui loru pentru védia mai mare, se se censureze prin comitetulu asociatiunei.

Dn. Iosifu Popu jude sing. nu afla nici un'a contradicere intre §§ 16 si 32 din statute, ca-ci in § 16 se dau secret. I. tóte drepturile legate de redactiunea fóiei periodice a asociat, éra in punctele b) si c) din § 32 se dau comitetului tóte drepturile legate de editiunea fóiei. Dn. secret. II. I. V. Rusu nu poate partini propunerea dn. V. Romanu, pentruca §§ii din cestiune suntu destulu de chiari, si nu voiesce se se faca vreo modificatiune in densii.

Dn. Ios. Vulcanu dice, ca referentele comisiunei bugetarie, cetindu raportulu comisiunei, acésta a facut'o din insarcinarea si in numele comisiunei, si dreptu aceea fara invoirea comisiunei n'a avutu dreptulu de a retrage propunerea din cestiune. Dara déca dn. referente totusi o a retrasu, 'si iéa voi'a densulu a o susutiené. Dice ca un'a dintre causele, pentru care are atatu de pucini prenumeranti fóia „Transilvani'a" a fostu si impregiurarea aceea, ca cele publicande in fóia acésta, trebuie se se trimétia mai inainte la comit. si prin acésta 'si pierdéu adeseori totu interesulu, publicanduse acele mai tempuriu in alte foi. Adauge in urma, ca déca dn. G. Baritiu a poftit u se se censureze prin comitetu articlui trimisi pentru fóia asoc., acésta a facut'o dóra numai pentru economisarea tempului, că se nu se amane publicarea acelora. Susutiene si springesce propunerea comisiunei.

Dn. Vis. Romanu vede in propunerea sa impacarea opiniiiloru diferite.

Dn. prof. Moldovanu respondiendu dlui Ios. Vulcanu, dice, ca fiindu mai inainte comisiunea bugetaria reu informata despre starea lucrului acestuia, acumu dupa deslucirile date de

dn. vicepresedinte, cu totu dreptulu pote a'si retrage propunerea sa. Dn. presiedinte observa, ca nu se pote retrage propunerea comisiunei prin referentele ei, dar nici ca e lipsa a se retrage, pentru ca intrandu la protocolu si deslucirea data de dn. vicepresedinte Hannia, intrebarea este complanata deplinu.

Neinsinuanduse altii la cuventu, adunarea primesce propunerea dlui Ios. Vulcanu, ca adeca se se susutieni si a treia propunere a comisiunei bugetarie, adauganduse, ca in intieselu declaratiunei dlui vicepresedinte, comitetulu nu'si a arogatu siesi dreptulu de a fi censorulu articilor trimisi la redactiunea fóiei, ci spre acésta a fostu rugatu de insusi dn. redactoriulu, comitetulu insa nici decum n'are de cugetu a restringe libertatea redactiunei, lasandu censurarea articilor ce au se intra in fóia in voi'a redactoriului.

Comisiunea bugetaria prin referentele seu mai prezenta adunarei:

1) Concursulu doc. Petru Gram'a din Boosu, pentru premiul de 25 fr. destinat pentru prasirea celor mai multi oltoi; adunarea insa lasa censurarea documentelor produse de concurente comitetului.

2) Suplic'a dlui Georgiu Vintila, stipendiaturu asociat la scól'a agronomica in Ung.-Altenburg, care cere inmultirea stipei lui delă 330 fr. la 450 fr.; rogarea acésta insa adunarea o respinge.

3) Suplic'a lui Adamu Sirlincanu, studente in III. cl. gimn. pentru unu stipendiu de 50 fr.; adunarea o recomanda considerarei comit. cu ocasiunea concursului la stipendiu.

In urma la propunerea comisiunei bugetarie, adunarea increditieza comitetului spre urmare intru facerea proiectului de bugetu pre anii viitori: „indreptariale“ propuse in anulu trec. de comisiunea bugetaria si acceptate de adunare, care indreptaria se afla tiparite in „Transilvani'a“ la fóia 179.

Fiindu tempulu cam inaintatu si ne mai potenduse continua siedint'a, dn. pres. amana siedint'a pre dupa amiadi, si provoca pre membrii, ca se binevoiesca a se infaciosia la continuaarea siedintiei dupa prandiu la 5 ore.

(Va urma.)

Raportulu despre starea cassei cu acluderea raciotiniului.

· Prea onorabila adunare generale!

Dupa prescrisele §lui 18 din statutele asociatiunei trans. rom. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, am onore a presentá prea onorabilei adunari generale raciotiniulu cassei acestei asociatiuni despre banii intrati, chieltilti si remasi in restu, dela adunarea generala a VII. tienuta in Clusiu in 26, 27. si 28. Aug. 1867 pana la acésta stralucita adun. gener., de impreuna cu protocolulu domniloru membri fundatori, ordinari si onorari, apoi unu alu treilea protocolu, in care se afla insemnate deosebi dupa sîrulu urmatu tóte tacsele intrate dela respectivii domni membri, atatu că restantia, catu si pe anulu cur., in rubrice separate.

Cu referintia la diurnalulu cassei am de a aduce la cunoisciint'a prea onorabilei adunari generale, cumca din stipendiale preliminate pe acestu anu nu s'au chieltilti stipendiulu de 330 fr. destinat pentru unu agronomistu, si cumca din cei 400 fr. preliminati pentru fóia asociatiunei esinde, éra nu s'au chieltilti pana acum nimica, de vreme ce prenumeratiunile au acoperit pana acum spesele edarei foiei asociatiunei „Transilvani'a"; éra din contra, cumca sum'a preliminata pentru spese estraordinarie nu s'au ajunsu, si s'au chieltilti din necesitate neamenavera mai multu cu 4 fr. 44 cr., susutienendu'mi datorint'a a motiva acésta circumstare mai pe largu, candu va veni acésta cestiune la ordinea dilei.

Facenduse pentru perceptele si erogatele fóiei asociatiunei unu protocolu deosebi, asia am onore a pune pe més'a prea onorabilei adunari generale si acestu protocolu, care arata, catu au intratu si catu s'au chieltilti cu edarea acestei fóie pana in presentu, respective pana la finea lui Iuliu a. c.

. Apoi ce se tiene de depozitele, care se afla in cass'a asociatiunei incredintiate casierului asociat. mai de multi ani spre ingrigire si fructificare, si anume: depositulu pentru eternisarea memoriei laureatului nostru poetu Andreiu Muresianu prin ridicarea unui monumentu, si altulu alu comitetului natiunalu permanentu, se punu pe més'a prea stralucitei adunari gener. respectivele diurnale de cassa.

Mai pe urma am de a raportá cu tóta umilintia, cumca putieni timpu dupa inchiaierea diurnalului cassei in diu'a de astadi, si in antea pornirei mele catra loculu adunarei gener. acesteia, anu intratu in cassa dela dn. directoru gimn. si redact.

S U M A R I U

despre toti banii intrati in cass'a asociatiunei trans. romane, chieftuiti si remasi dela urdîrea asociatiunei pana la adunarea generala din Gher'l'a.

Dupa raciotiniulu asternutu adunarei generale din	In t r a t e				E r o g a t e				Spesele				Sum'a										
	Restulu din anulu trecutu		In acestu anu au intratru		Sum'a		Sfideala		Premia		Ayutoria		Onorariul secretarului lui II.		Pentru deschidere de seara		Pentru deschidere de seara						
	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.					
Brasiovu p. a. 186 $\frac{1}{2}$	—	—	12587	45	12587	45	600	—	—	—	—	—	35	—	972	81	—	1607	81				
Blasiu	186 $\frac{1}{2}$	10979	64	9406	19	20385	83	1200	—	361	75	120	—	200	—	215	51	364	50	2461	76		
Hatiegu	186 $\frac{3}{4}$	17924	7	5577	42	23501	49	1700	—	100	—	120	—	200	—	125	—	173	10	2418	10		
Abrudu	186 $\frac{4}{5}$	21083	39	4163	32	25246	71	1660	—	100	—	160	—	200	—	165	—	317	54	2602	54		
Alb'a-Julia,	186 $\frac{5}{6}$	22644	17	3516	93 $\frac{1}{2}$	26161	10 $\frac{1}{2}$	900	—	—	—	60	—	200	—	150	—	542	25	1852	25		
Clusiu	186 $\frac{6}{7}$	24308	85 $\frac{1}{2}$	5764	60 $\frac{1}{2}$	30073	46	1480	—	—	—	—	200	—	150	—	207	66	—	2037	66		
Gher'l'a	186 $\frac{7}{8}$	28035	80	5098	29 $\frac{1}{2}$	33134	9 $\frac{1}{2}$	1910	—	—	—	100	—	200	—	160	—	64	44	722	6	3156	50
Sum'a totala a intratelor si erogatorilor	—	—	46114	21 $\frac{1}{2}$	—	9450	—	561	75	560	—	1200	—	1000	51	2642	30	722	6	16136	62		
Subtragendu erogatele cu .	16136	62																					
Remane la adunarea generala in an. 1868 unu restu de	29977	59 $\frac{1}{2}$																					

Observare: Pentru foia' asociatiunei s'a facutu chieftuel'a aratata
numai pana la ultim'a Iuliu a. c.

Sibiu, 21 Augustu 1868.

Constantin Stezariu m. p.,
capitanu in pensiune si cassariu alu asociatiunei trans. romane.

Red.

Iacobu Muresianu din ofertulu promis u in an. tr. 552 fr. v. a.
in bani gata si doue obligatiuni de cate 500 fr. m. conv., cari
pana la dispunerea mai de parte a prea onor. admunari gener.
stau depositate in cass'a asociatiunei. Sibiul, 21. Aug. 1868.)*

capitanu in pens. si cassariu alu asociat. trans. rom.

Const. Stezariu,

Raportulu despre cumuaflarea socotelelor duse dela adunarea gen. a VII. tienuta in Clusiu pana la adunarea gen. de presentu.

Incatus tempulu fisicu a potutu concede, socotelele s'au cercetatu cu aceeasi scrupulositate, cu care suntu si duse, si s'a aflatu prin subscris'a comisiune, cumca starea actuala a fondului asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, computati la olalta banii gat'a in charthia, in sunatoriu si in obligatiuni de statu dupa valore nominala, suie la sum'a de 29,977 fr. 59 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Pre langa tota intr'adeveru laudabil'a diligentia si acuratetia, inse totusi s'a aflatu incorectitate intr'aceea, ca pana candu in subpunctulu 10 din punct. XXVIII alu adunarei generale a VII. tienuta in Clusiu, pentru rubric'a speselor neprevedinte s'a preliminatu un'a suma numai de 60 fr. v. a., sub acest'a rubrica s'a spesitu en totalu 64 fr. 44 cr. v. a., prin urmare cu 4 fr. 44 cr. mai multu.

Specialmente mai are subscris'a comisiune se observe si anumitu:

e) despre manipulatiunea deosebita a fóiei „Transilvani'a," cumca pentru acésta fóia au incursu din prenumeratiuni 858 fr. si s'au spesatu 722 fr. 6 cr., prin urmare remane că suma disponibila pentru fóia 135 fr. 94 cr., care inse este indusa intre perceptiunile cassei, priu urmare si acésta se cuprinde in starea actuale a fondului, accentuata mai susu; si

b) despre cei 160 fr. preliminati, in subpunct. 3 alu punctului XXVIII. alu adunarei gener. a VII. tienuta in Clusiu, pentru spesele de cancelaria, cumca din socotél'a dusă prin secretariatu despre erogarea acestei sume este aratat cu acuratetia, cumca s'au spesitu 152 fr. 12 cr. si au remasu unu restu disponibilu de 7 fr. 88 cr.; dara de órace de alta parte secretariulu alu II. si cassariulu totu in acelea socotele, conformu conclusului comitetului din 19. Aug. 1868 Nr. 93 si-au specificatu pentru calatori'a pana aici si indereptu cu totalu 82 fr. 20 cr., asia dara restulu disponibilu de 7 fr. 88 cr. se se intrebuintiază pentru acoperirea in parte a specificatiunei acestoru doui domni oficiali permanenti, si se li se mai aviséze pentru acésta data catra acea sumulitia inca un'a suma de 74 fr. 32 fr.; ca-ci specificarea speselor de calatoria a acestoru doui dni oficiali se vede a fi radîmata pre cea mai stricta economia; éra pentru venitoriu spesele cancelariei se se prelimineze in 300 fr., din care suma se fia cu potintia a se acoperi

si spesele de calatoria ale oficialilor, cari de necese trebuie se ia parte la adunările generali, ori unde se voru tiené.

Gherl'a, 26. Augustu 1868.

Comisiunea esmisa pentru revederea socoteleloru:

Stefanu Biltiu,
presedinte.

Petru Nemesiu.

Dr. Iacobu Brendusianu,
referinte.

Lazaru Baldi.

Nicolau Sándor.

Raportulu comisiunei esmise pentru facerea bugetului pre 186⁸/₉.

Comisiunea bugetaria dupace s'a constituitu alegundu'si presedinte pre Rev. D. Macedonu Popu, si raportatoriu pre I. M. Moldovanu, a datu cetire proiectului de bugetu pre 186⁸/₉, ce in sensulu decisiunei dela Abrudu s'a pusu pre més'a onor. adunari de catra comitetu.

Comisiunea afla, cumica sum'a disponibile in proiectulu aceluia nu este calculata dupa statute, urmanduse „indereptariale“ puse de comisiunea bugetaria in a. tr. si acceptate de adunare. Sum'a disponibile in proiectu e calculata dupa impregiurari intemplatórie, punenduse in frunte patru cincimi din banii gat'a, fara a cauta ce feliu de bani suntu acelia, si venitulu asemnatiunilor ipotecarie luanduse un'a data si diumetate.

Deci comisiunea bugetaria partea acest'a din proiectulu comitetului nu o a potutu luá de base pentru lucrarea sa, ci luandu informatiuni dela dn. cassariu, a facutu proiectulu seu avendu in vedere acoperirea speselor neincungiurate ale asociatiunei si restringunduse numai la aceste, dupa ce anulu acumu inchaietu fu atatu de nepartenitoriu si numerulu membrilor, ce au platitu, este scadiutu la 97.

Intru preliminarea speselor comisiunea a luatu de base si a urmatu intru tóte proiectulu onor. comitetu si alaturatele aceluia.

Comisiunea propune urmatóriele spese:

1) Remuneratiunea secretariului II. s'a preliminatu de comitetu cu 200 fr., inse comitetulu considerandu inmultirea a-faceriloru, a comendatu sporirea acestei remuneratiuni. Comisiunea afla de justa inmultirea remuneratiunei secretariului II., inse considerandu starea cea apesatoria a asociatiunei, e de parere, că remuneratiunea aceea se se inmultiésca nesmintită in casu candu s'ar primi proiectulu pentru infiintarea comite-

loru filiali, la din contra se se aduca multiamita dlui secretariu si onorariulu se remania 200 fr.

2) Onorariulu unui juristu aplecatu ca scriotoriu in cancelari'a asociatiunei, 100 fr.

3) Spesele cancelariei, computandu aci si plus-erogatulu din a. tr. 4 fr. 44 cr., cu totulu 200 fr.

4) Doue stipendie de cate 100 fr. pentru ascultatori de jure afara de patria, 200 fr.

5) Unu st̄ipendiu pentru unu juristu in patria, 80 fr.

6) Unu st̄ipendiu pentru unu ascultatoriu de politehnica, 300 fr.

7) Doue stipendie pentru ascultatori de filosofia si profesoari de gimnasiu, de cate 300 fr., cu totulu 600 fr.

8) Doue stipendie de cate 330 fr. pentru agronomisti, 660 fr.

9) Doue stipendie de cate 50 fr. pentru gimnasisti, 100 fr.

10) Doue stipendie de cate 50 pentru studenti la sc̄ole reali, 100 fr.

11) Ajutoriu pentru unu sodalu, carele voliesce a se face maestru, 50 fr. si pentru 2 invetiaceli de maiestria, cari au de a se face sodali, cate 25 fr., sum'a 100 fr.

12) Doue premie de cate 25 fr. pentru acelia, cari pana la adunarea gener. proarma voru dovedi, ca au prasit u mai multi oltoi, inse premiele aceste numai in casulu acela se se adjudece, candu pentru fiacare din ele voru fi celu putienu 2—3 concurrenti, 50 fr.

13) Spese estraordinarie si pentru biblioteca, 100 fr.

14) Ce se tiene de remuneratiunea secretariului I. pentru redactiunea f̄oiei „Transilvani'a," comisiunea afla cu adunca parere de reu, ca venitele asociatiunei pentru presente nu permitu asemnarea unei remuneratiuni potrivite fatigelor puse de dn. redactoriu si cuvenite dupa fruptulu acelei f̄oie. Deci propune, ca se se respice multiamita dlui secretariu pentru inaintarea scopurilor asociatiunei prin f̄oia, si se i se asemne un'a remuneratiune de 400 fr.

In legatura cu acest'a, comisiunea pentru prosperarea f̄oiei „Transilvani'a" 'si lia libertate a face urmatorele propuneri: Adunarea comenda onoratului comitetu alu asociatiunei ingri-gire desclinita pentru desvoltarea, inaintarea si latirea f̄oiei „Transilvani'a" preste totu, er' in specie subventiunarea ei din bugetulu asociatiunei in casu, candu venitele f̄oiei nu aru fi de ajunsu pentru acoperirea speselor cu tipariulu s. a.

Interpretarea punctelor b) si c) din §. 32 alu statutelor

intru acelu modu, catu libertatea redactoriului, carele dupa §. 16 este secretariulu I., se nu se restranga, lasandu censurarea articililoru, ce au se intre in fóia, in voiea redactorinului.

Dupa acestea comisiunea a cercetatu suplicele ce i s'au strapusu:

1) A dlui P. Gram'a, docente in Boosiu, carele cere a i se dá unu premiu de 25 fr. pentru prasirea oltoiloru, amesuratul conclusului din a. tr. Suplic'a e provediuta cu documente, prin care se arata prasirea aloru 900 oltoi, parte in gradin'a scólei, parte la privati. Comisiunea propune asemnarea premiului de 25 fr. dlui Petru Gram'a, de si nu a probatul, cumca oltoii acelia s'au si prinsu.

2) Suplic'a dlui Georgiu Vintila, stipendiatulu asociatiunei la scól'a agronomica din Ungarisch-Altenburg, care cere inmultirea stipendiului seu dela 330 la 450 fr.

Comisiunea din motivele, pentru cari s'au reieptatu si altori astfelui de cereri, propune reieptarea cererei dlui G. Vintila.

3) Suplic'a lui A. Sirlincanu, studente intru a II. clase gimn. pentru unu stipendiu.

Comisiunea propune se se comende considerarei onor. comitetu cu ocasiunea concursului.

In fine comisiunea 'si ie libertate a propune onor. adunari, că „indereptariale“ propuse in a. tr. de comisiunea bugetaria si acceptate de adunare, cari indereptaria se afla tiparite in „Transilvan'a“ la f. 179, se se incredintieze on. comit. spre urmare intru facerea proiectului de bugetu pre anii venitori.

Gherl'a, 26. Augustu 1868.

I. M. Moldovanu,
referente.

Raportul bibliotecariului despre starea bibliotecei asoc. transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Onorabila adunare generala!

Dela adunarea gener. a asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu din an. tr. pana la acésta de fatia, activitatea privitoria la biblioteca asoc. se restringe la primirea unelor oferte séu daruirii de foi periodice si carti in favórea bibliotecei. Asia:

a) On. redactiune a fóiei bisericesci „Sionulu,“ a oferit u unu exemplariu din fóia sa, dela inceputulu anului pana la tempulu de prin Octombrie a. tr.

- b) Dn. dr. Ioanu Maniu a daruitu opulu intitulatu: Dreptulu publicu alu romaniloru, de Sim. Barnutiu.
- c) Academ'a imperatésca de sciintie din Vien'a a trimis, că si in anii trecuti, mai multe tomuri din elaboratele sale scientifice.
- d) Prin dn. secretariu prim. G. Baritiu primesce bibliotec'a 31 volume de diferite carti, daruite de ministeriulu instructiunei publice din Romani'a, publicate dejá in fóia „Transilvani'a.“
- e) Dela secretariatulu reuniuneei pentru cunoscintia patriei transilvane primí asociatiunea doue brosiure din operatulu anualu: „Archiv des Vereins für sieb. Landeskunde.“
- f) Dn. consiliariu de scóle dr. Pavelu Vasiciu daruſ unu exemplariu din opulu seu: „Macrobiotica.“
- g) Dn. secretariu guv. Lad. Vajda, unu exempl. din brosiur'a sea: „Nehány szó a 1854 junius 24-kén kibocsátott t. m. urbéri nyiltparancs commentatiojának halaszthatlan szükségessegéről.“
- h) Dn. parochu si prof. Zacharia Boiu, unu exempl. din cartea de cetire pentru scólele populari partea I.
- i) Érasi prín dn. secretariu prim. mai primí asociatiunea pentru bibliotec'a sea: Buletinulu instructiunei publice din Romani'a, unu exemplariu, si doue exemplarie actele societatiei „Transilvani'a;“ langa care putemu adauge inca si unu exemplariu din anuariulu generale alu instructiunei publice din Romani'a pre a. scol. 186⁴/₅.
- k) Dn. asesoru Iosifu Popu daruiesce unu exemplariu din „Indreptariu pentru lucrurile preagatitórie la introducerea carției funduarie.“
- l) Dn. prof. Ioanu Popescu daruſ unu exempl. din opulu seu „Compendiu de pedagogia.“
- m) Dela dn. Ioanu Bechnitiu, ascultatoriu de drepturi in Vien'a, s'a primitu unu opu (in limb'a italiana) „Coronni in Dacia.“ Dela bibliotec'a centrala din Iasi trei cataloge de cartile de acolo; doue exemplarie de carti ce tractéza despre scólele satesci si locurile aceloru scóle din Romani'a, trimise de dn. V. A. Urechie, si 9 fascioare dela academ'a imperatésca de sciintie din Vien'a.
- n) Dn. dr. I. Nemesiu advocatu daruiesce o colectiune de carti (72 bucati) insemnate; asisderea
- Dn. prof. din Craiov'a Sim. Mihali darui trei fascioare din opulu seu intitulatu „Elemente de istori'a naturala.“
- Acest'a e acrcementulului bibliotecei asociatiunei din anulu

acest'a, adaugendu, ca diuariele din anulu trecutu, cari nu au incetatu de a aparé, vinu si acum la biblioteca.*)

Sibiu, 21. Augustu 1868.

N. Cristea,
bibliotecariu.

Ad Nr. 233. 1868.

**Raportulu comisiunei esmise de catra adunarea gener. a asociat.
trans. pentru cultur'a poporului rom. spre esaminarea motiunilor
si a proiectelor.**

1. S'a cetitu conclusulu comitetului asoc. trans. din sie-
dint'a tienuta in 17. Sept, 1867 Nr. 75 despre renunciarea
dlui protosincelu N. Popea dela postulu de membru alu co-
mitetului.

ad 1. Comisiunea e de parere, ca acésta renunciare se se
ia spre scientia, éra pentru intregirea comitetului se se aléga
unu altu membru la acestu locu vacantu.

2. Se cletesce conclusulu comitetului asoc. din siedint'a
dela 17. Sept. 1868 Nr. 79 despre o propunere facuta, că § 6
si 23 din statute se se interpreze, respective se se modifice
intr'unu intielesu mai detaiatu, că se se scie, óre comitetulu
póte dá membriloru celoru noui diplom'a de membru fara in-
cunoscintiarea adunarei generale a asoc. séu nu?

Ad 2. Comisiunea luandu in consideratiune, ca § 5 si 6 din
statute dau cea mai apriata spresiune despre membrii fundatori,
ordinari, corespondinti si onorari, si anumitu § 6 dice in p. 1,
„ca membru fundatoriu alu asociatiunei este totu insulu, ca-
rele depune asociatiunei odata celu pucinu un'a suma de 200 fr.,“
ear in p. 2. sta „membru ordinariu este acel'a, care e sui juris
si se insinuéza si depune la unulu dintre colectorii reuniunei,
séu odata pentru totudéun'a unu capitalu, ce aduce unu venit
de 5 fr., séu pre fiacare anu taes'a de 5 fr.,“ nu mai incapa
nici un'a indoiéla, ca comitetulu asociatiunei póte a estrada
diplom'a unor'a că acestia numai decatu; in casulu acel'a inse,
candu comitetulu ar afila in contr'a cutarui membru nou vre-
unu impedicamentu din ori si ce privintia, de sine se intie-
lege, ca acelasi are de a aduce unu asemenea casu inaintea
adunarei generale spre decisiune, care singura ar fi compe-
tinte de a decide despre primirea séu respingerea cutarui

*) Anulu trecutu din eróre s'a pusu si Albin'a, care inse nu a venit
pentru biblioteca nici in anulu trecutu nici in acest'a.

membru, intocm'a precum adunarea singura e competinte de a primi si pre membrii corespondinti si onorari in intielesulu § lui 23.

3. Se cletesce propunerea dlui Visarionu Romanu despre infiintarea unei tipografii proprie a asociatiunei.

Ad 3. Comisiunea e de opiniune, că se se strapuna acésta propunere comitetului asociatiunei, spre a castiga datele necesarie despre venitele si spesele aprocesimative ale unei tipografii infiintiande, totudeodata se lamurésca spesele diverse, ce ie are asociatiunea de solvitu pentru tiparirea scripturiloru despre afacerile proprie ale asociatiunei.

4. Se cletesce propunerea dlui Visarionu Romanu despre edarea cu spesele proprie a cartiloru de instructiune pentru scólele popularie romane.

Ad 4. Comisiunea e de parere, ca acésta propunere se se strapuna comitetului asoc. trans. cu acea provocare, că acelasi dupa cointelegera cu respectivele ordinariate, se lucre unu proiectu detaiatu in privint'a acésta.

5. Se cletesce propunerea dlui Visarionu Romanu despre tiparirea catalogului cartiloru bibliotecei si a obiectelor ce compunu museulu asociatiunei, precum se se gatésca si unu proiectu despre modulu, cumu le ar puté acésta folosi membrii asociatiunei.

Ad 5. Comisiunea e de parere, că catalogulu se se tiparésca in fóia asociatiunei, éra in privint'a folosirei cartiloru se se insarcineze comitetulu de a face unu planu.

6. Se cletesce o scrisore a dlui redactoriu Iacobu Muresianu din 16. Aug. a. c., prin care trimise in favórea literaturiei juridice si a latírei cunoșcintielor agronomice intre poporulu romanu mai multe oferte, parte adunate, parte dela simesi in suma totala de 1600 fr.

Ad. 6. Comisiunea e de acea parere, că aceste oferte on. adunare se le primésca cu caldura si se le manipuleze in modulu acel'a, ca dupace asociatiunea de presentu nu dispune de atari capitaluri, cu cari ar puté infiintia o academia juridica, séu vreo scóla agronomica, interesurile sumelor oferite deocamdata se le intrebuintieze amesuratul intentiunei oferentiloru spre inaintarea scopuriloru amintite, éra atunci, candu infiintarea institutelor propuse si dorite s'ar puté efectua, aceste oferte se se intrebuintieze spre acel'a.

7. Se cletesce propunerea dlui consiliariu aulicu Iacobu Bolog'a, despre infiintarea reuniloru tienutali.

Ad 7. Comisiunea e de parere, că acésta propunere se se redé comitetului asociatiunei spre ulterioră desbatere in sinulu seu si dupa luarea deslucirilor necesarie din partea d. propunetoriu, se pregatésca unu planu despre acésta propunere pana la adunarea viitoria a asociatiunei; dara si pana atunci intru prosperarea asociatiunei, on. adunare se binevoiésca a decide, că numerulu colectorilor preste totu se se inmultiésca dupa numerulu tracturilor protopopesci, si totudeodata colectatorilor se se impuna preste totu, că in fiacare trei luni se refereze comitetului asoc. despre resultatulu colectelor.

8. Se cletesce propunerea dn. vicariu Michailu Pavelu, că se se adaoge la statutele asociatiunei unu §., că activitatea asociatiunei trans. se se estinda si asupr'a comitatelor Mara-muresiu, Satumare si Ugocia.

Ad 8. Comisiunea e de parere, ca dupace in intielesulu statutelor aprobat, inteligint'a comitatelor amintite inca pote intra că membrii fundatori, ordinari, corespondinti si onorari, si actù au si intratu unu numeru frumosu că membrii, de sine se intielege, ca activitatea asociatiunei literarie romane a Transilvaniei de facto e estinsa si preste tienuturile amintite, si cumca membrii din acele comitaturi, precum si poporulu inca se pote impartasi din tóte binefacerile acestei asociatiuni in tota privintia, prin urmare nu e de lipsa, că se se aduca unu §. nou la statute. Gher'l'a, in 26. Augùstu 1868.

Ioane Anderco,
presedintele comisiunei.

Gabriele Manu,
notariu.

(Voru urma).

Nr. 23. D. G.

Banc'a generala de asecuratiune reciproca „Transilvani'a.“^{*)}

Sibiu, in 7. Augustu 1868.

Multu onorate Domnule!

Ne luamu voia a ve substerne in alaturare /. spre sciintia statutele aprobat de catra in. ministeriu reg. ungur. de agricultura, industria si comerciu, cu data din 1. Iuniu 1868 Nr.

*) Ne tienemu de prea placuta datorintia a publica acésta adresa cu atatu mai virtosu, cu catu suntemu convinsi, ca asemenea institutiuni in sinesi salutarie, nici odata nu se potu recomenda de ajunsu poporului. Décă amu intardiatu cu publicarea, caus'a se se caute numai in absenti'a iindulgata a redactoriului.
Red.

7649 ale bancei generale de ascuratii reciproce „Transilvania“ cu resedintia administratorei supreme in Sibiu, cum si sub publicatiunea relativa in privintia constituirei consiliului administrativ.

Convinsi fiindu, ca multu onoratu domnia vostra nutriti unu interesu viu catra institutiunile menite a inainta economia nationala in patria si ca sunteti gata a da totu concursulu Dvor la sprijinirea loru: ne permitemu mai departe a adaoge aci ceva despre intențiile subscrisei administraturi in privintia mentionatului institutu.

Transilvania posedea multime mare de materialu pentru productivitate industriala, ea deschide industriei unu campu manusu. — Si cu tote aceste i lipsesce mai tota productiunea de orecare insemnatare, de o vietia industriala abia se afla la noi vreo urma. De aceea tiéra acesta e supusa in multe trebuintie ale sale speculatiunei straine, intreprinderilor din afara, cari n'au lipsit nici candu de a storce din asta impregiurare trista totu profitulu posibilu pentru sine. Asia Transilvania cea seraca de bani espórtă pe totu anulu sume insemnante pentru intreprinderi din tieri straine.

In tote alte parti ale monarhiei se afla intreprinderi, cari si-reversa neconenitul binecuvantarelor loru asupra economiei populare; este acolo lucru si comunicatiune destula; acolo tote clasele poporului sunt ocupate. — Numai Transilvania nostra n'are inca parte d'a se bucurá de atare stare fericita.

Mai cu séma trebile de ascuratii costa pe tiéra nostra sacrificia grele: pe calile acesteia esu in totu anulu sume enorme din tiéra, cari, déca aru remanea si s'aru intrebuintia aici in tiéra, ar putea contribui forte multu la multumirea trebuintelor nostru nationalu-economice. Prin adunarea si buna intrebuintiarea in tiéra a banilor pentru ascuratii s'ar putea celu pucinu pune unu inceputu la infiintarea unui emporiu pentru comerciu de bani cu puteri proprii, din care apoi ar resulta de sine aventulu spre mai bine pe terenulu economiei nationale. Da, numai unu atare emporiu din puteri proprii ne lipsesce! Candu acesta s'ar infiintia, s'ar delaturá la noi multe pedeci, cari apasa adi asupra desvoltarei starei productive si industriarie; economia nationala din Transilvania si-ar putea ocupá loculu cei se cuvine dupa pusetiunea tierei si a avutiei de materialu crudu. Ecsperimentele practice dovedescu, ca spre acesta sunt deajunsu contribuirile capitalului micu.

Din priviri de aceste a esitu planulu nostru de a face

unu pasu spre ameliorarea starei descrise si in estu modu se nascu banc'a de asecuratiune „Transilvani'a," alu carei scopu statutariu este:

„Inaintarea si asigurarea intereselor patriotice pe terenulu institutiunei de asecurare preste totu, si in specialu de o parte a desdauná pe participanti pentru casuri de nenorocire ori daune nevinuite, mai nainte stipulate, éra de alta parte a efektui, cá capitalele însemnate ce se aduna prin asecurari, din cari pana acumu trageau folóse numai tieri si societati straine, se se conserve, respective creeze pentru tiér'a nóstra, cá cu atari capitale si cu venitulu loru se se lucreze spre inaintarea economiei nationale prin spriginirea intreprinderilor industriarie, meserie si agronomice.

Subinsemnat'a administratura suprema a acestei bance de asecuratiune recomanda tuturoru autoritatilor tieriei si preste totu tuturoru amiciloru patriei institutului acest'a spre ajutorare si spriginire posibila; cu puteri unite ne va succede a aduce pe calea apucata servicii folositórie patriei.

In deosebi inssa 'si permite subseris'a administratura a recomandá atentiunei multu onoratei Domniei Vóstre banc'a de asecuratiune „Transilvani'a" cu rugare, cá multu on. d-vóstra se binevoiti a esoperá atatu pe calea publicisticei romane, catu si in alte directiuni prin véd'a deosebita, la care v'ati sciutu aventá prin merite frumóse pentru tiér'a nóstra si natiunea, alu carei fiu sunteti, cá si poporulu romanescu, care cu deosebire are trebuintia d'a se familiarisá cu asemene institutiuni, se participe din tóte puterile la asiediamentulu acest'a in interesu comunu patrioticu si in interesulu seu propriu chiaru.

Ai multu onoratu Domniei Vóstre plecati servi
administratur'a suprema a bancei generale
de asecuratiune reciproca „Transilvani'a."

Pentru directiunea generala
Worell mp.

Pentru consiliulu administratiunei
Milius mp.

C l i o.

(Fine).

C a s t r a.

In Registris Archivorum et in Supplementis Codicis Diplomatici III. Domini
C. Jos. Kemény commemorata.

1. Adorján Castr. Comitatus Bihar. 1699 Reg. Arch. Tomo III. p. 67.
2. Almás (Nagy) Castr. Comitatus Kolos. 1424 Reg. Arch. T. III. p. 93,
1534 Reg. Arch. Tomo III. pag. 71.

3. Bálványos. Castr. Comitatus Szolnok inter. 1361 Suppl. Codicis Dipl. Tomo II. pag. 1, 1424 Reg. Arch. Tomo III. pag. 93, 1466 Suppl. Cod. Dipl. Tomo IV. p. 139 et Tomo V., 1534 Reg. Arch. Tomo III. pag. 71 et 1537 Reg. Arch. T. III. pag. 165.
4. Bánfi-Hunyad. 1397 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. p. 299.
5. Bethlen Castr. 1607 Reg. Arch. Tomo III. p. 352, 1620 p. 363, 1631 p. 212, 1632 p. 368, 409 bis., 421.
6. Bistricum. 1466 Suppl. Cod. Dipl. Tomo IV. p. 139.
7. Csehvára alias Szilág Cseh. 1351 Reg. Arch. Tomo III. pag. 140, 1393 p. 141, 1440 p. 165, 1599 p. 149, 1647, p. 317, 1648 p. 318, 1678 p. 82, 1696 p. 2000.
8. Csicsó. 1387 Reg. Arch. Tomo III. p. 132 et Suppl. Cod. D. T. V.
9. Csucs, Castr. Comitatus Zarand. 1610 Reg. Arch. Tomo III. pag. 150, 156, 409.
10. Fiatfalva, Castr. Sed. Udvarhely. 1635 Reg. Arch. Tomo III. p. 375.
11. Gerend, Castr. 1547 Reg. Arch. Tomo II. pag. 175, 1554 Reg. Arch. Tomo II. p. 192.
12. Görgény, Castr. 1412 Reg. Arch. Tomo IV. p. 94.
13. Gyogy, Castr. 1468 Seg. Arch. Tomo III. pag. 42.
14. Hátzeg, Castr. 1398 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 303.
15. Höltvény, Castr. 1377 Suppl. Cod. Dippl. Tomo II. pag. 193, 1462 Suppl. Cod. Dipl. Tomo IV. pag. 91.
16. Kecskés, Castr. 1366 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. p. 75.
17. Koles, Castr. (Kolez) in Comit. Hunyad. Suppl. Cod. Dipl. T. V. —
18. Köhalom, Castr. 1334 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 264.
19. Kristyor, Castr. Comitatus Zarand. 1599 Reg. Arch. Tomo III. p. 153, 1610 p. 150, 156.
20. Küköllővár, Castr. 1506 Reg. Arch. Tom. II. pag. 206 et Suppl. Cod. Dippl. Tomo V.
21. Landstrom, Castr. 1369 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 126.
22. Létha (Létavár). 1405 Suppl. Cod. Dippl. Tomo II. pag. 365, 1441 Reg. Arch. Tomo IV. p. 105.
23. Márvarykö, Castellum. 1441 Rog. Arch. Tomo II. pag. 95.
24. Mihald. 1368 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. p. 105.
25. Orsova. 1368 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 105.
26. Radna, Castrum. 1440 Reg. Arch. Tomo IV. pag. 93.
27. Sálygo, Castrum Comitatus Szolnok int. 1618 Reg. Arch. T. III. p. 147.
28. Salko, Castrum. 1322 Reg. Arch. Tomo III. p. 13, 1324 Reg. Arch. Tomo III. p. 14.
29. Sárkány, Castrum. 1466 Suppl. Cod. Dipl. T. IV. p. 139.
30. Sebesvár, Castrum. 1368 Suppl. Cod. Dippl. Tomo II. pag. 105.
31. Sz.-György, Castrum. 1461 Reg. Arch. Tomo IV. pag. 111.
32. Sz.-Mihályköve, (Castrum S. Michaëlis). 1469 Reg. Arch. Tomo II. p. 42 et Suppl. Cod. Dipl. Tomo V.
33. Sz.-Miklos Castrum). 1441 Reg. Arch. Tomo IV. pag. 104.
34. Sidovár, Castrum. 1368 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 105.
35. Solymos Castellum. 1319 Reg. Arch. Tomo III. pag. 29.
36. Solynakö „ 1384 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 229.
37. Szotyor „ 1466 Suppl. Cod. Dipl. Tomo IV. pag. 139.
38. Talmács Civitas C. Claustrum. 1369 Reg. Arch. Tomo III. pag. 19.

— Possessio
Castrum Regale	1319 Reg. Arch. Tomo III. pag. 29.
1457 Supl. C. D. T. IV. p. 30, 44.
39. Temesvár.	1369 Suppl Cod. Dipl. Tomo II. pag. 105.
40. Thordavár	Castrum. 1313 Reg. Arch. Tomo IV. pag. 241.
41. Toroczko	" — Suppl. Cod. D. T. V. —
42. Törcsvár	" 1377 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 193.
43. Tövis	" 1466 Suppl. Cod. Dipl. Tomo IV. pag. 139.
44. Ujvár, (Maros)	Castrum. 1390 Reg. Arch. Tomo III. pag. 22, 1620
p. 363 bis., 1649 p. 386.
45. Valko,	Castrum Comitatus Kraszna. 1553 Reg. Arch. Tomo III. pag. 185 et 421.
46. Várhegy,	Arx Sed. Háromszék. 1601 Reg. Arch. T. III. p. 153, 154.
47. Vingarth.	1560 Reg. Arch. Tomo II. p. 236.
48. Zolnok.	1381 Suppl. Cod. Dipl. Tomo II. pag. 209.

V

R a d ' a.

La cea casa mare,
Cu ferești in sôră
Multe buti de tóte
Se lovescu in côte,
Buti mari, ne'ncepute
De cate cinci sute,¹⁾
S'altele mai mici
De-o suta si cinci.
La cea casa mare
Cu ferești in sôră,
Vinu'-i bunu si rece,
Multu vinatiu se trece
Câ'l'u vinde Raditi'a,
Rad'a crisimarit'a
Si'l'u bêu cazaclii²⁾
Negustori de vii.
Er' unulu din ei
Capitanu Matei,
Cazacliu batranu
Si cu mórtea 'n sinu,
La Rad'a catá,
Din sufletu oftá
S'apoi cuventá:
„Rado, Radisióra,
Mîndra viisióra!
Ié-me tu pe mine,
Ca te-oiu tiené bine

Si ti-oiu da eu tie
Ruble chiaru o mie,
Papuci in badii
Adusi din Indii,³⁾
Blana lunga, móle,
Cu samuru in pôle,
Si unu asternutu,
Cu auru tiesutu.“
Rad'a mi'l'u videa
Si ii respundea:
„Capitanu Matei,
Me vrei, nu me vrei,
Catu esti de bogatu,
Nu'mi-i fi barbatu,
Ca'ti e barb'a sura
Si n'ai dinti in gura.
Barbatu oiu lua,
Care s'a afla
Dunarea se 'nóte
Redicandu din côte,
In picioré standu,
Buzduganu purtandu.⁴⁾
Nime nu s'aflá,
Care cutezá
Din cei cazaclii
Negustori de vii.
Er' unu argatielu,

¹⁾ Adica fiacare bute era de 500 vedre.

²⁾ Cazaclii se numescu unii negustori din Rusia, carii cumpara in totu anulu vinu dela Odobesci si'l'u ducu peste Prutu.

³⁾ Adica din Indi'a.

Tineru, voinicelu
 Pe locu s'apucă,
 De se incercă,
 Dunarea trecea,
 Si ér' se 'ntorcea
 Din côte 'notandu,
 In picioare standu,
 Buzduganu purtandu.
 Rad'a 'nveselia

Si astufeliu graia:
 „Vin' voinicule,
 Argatielule!
 Pe tine te vreu
 Barbatu se te ieu,
 Ca'i o dicatóre
 De insuratóre:
 Cine bate Dunarea⁴⁾
 Nu mi'l'u bate muerea!“

✓ J i a n u l u .

N'ati auditu de unu Jianu,
 De unu Jianu, de unu Olténu,
 De unu hotiu de capitantu,
 Care ambla p'in paduri
 Cu douisprediece panduri,
 Cu ghiebe si cu poturi?
 Elu ié miei dela ciobani,
 Armasari dela mocani,
 Fara plata, fara bani!
 Si pîndesce la strimtori,
 De despôe negustori,
 Si totu prinde la boeri
 De'i curatia de averi!
 Toti de densulu ca fugea,
 Toti de elu se jaluia,
 La Domnulu, la Caragea.
 Domnulu potera-aduná,
 Dupa hoti elu o maná.
 Ér' Jianu 'ntielegêndu
 Cele ce'i treceau p'in gandu,
 Se 'ndrumia spre Oltu fugêndu.
 Candu la Oltu, Oltu 'i imflatu,
 Ca la munte l'a plouatu:
 „Mei romane, mei podaru,
 Trage podisic'a de caru,
 Se me treci la cel'a malu
 Cu vitézulu astu de calu.
 Trage podulu mai deadreptu,
 Pan' nu'ti punu unu glontiu 'n peptu,

Nu'mi fi dusimanu si'mi fi frate,
 De nu vrei unu glontiu 'n spate.“
 Dar podariulu se gandea
 Si cu lene se 'ntindea.
 Daca vedea si vedea
 Jianu rostulu nu'si perdea.
 Elu se arunca in notu
 Cu sufletu, cu calu, cu totu.
 Calu 'n apa se luptă,
 Er' Jianulu cuventa:
 „Decatu se me rogu de prostu,
 Cá se dé podu in rostă,
 Mai bine cu murgu 'n notu,
 Ca si elu e puiu de Oltu.
 Decatu se me caciulescu,
 Mai bine se haiduescu!
 Hai voinice murguletiu,
 Nu mai face perulu eretiu,
 Hai la Slatin'a 'n judetiu,
 Unde gazd'a ne-om astă
 S'amendoui ne-om resuflă!“
 Candu la gazda elu sosia,
 Ce vedea si ce-audia?
 Poter'a gazd'a legă,
 De Jianu o intrebă.
 „Haide ér' murgule, hai,
 Hai la munte susu, pe plai,
 Se scapanu de chiu-de vai!“
 Fugea murgulu catu fugea,

⁴⁾ Din cuprinsulu baladelor: Paunasiulu Codriloru, Vidr'a si Rad'a, se pôte dobandi o idea exactă de caracterulu femeilor române. Ele sunt vesele, glumetie și au o plecare mare pentru voinici. Unu omu vrednicu, care rupe miti'a în două, după proverbulu poporulu, platesc multu în ochii româncii, și fia catu de saracu, elu e preferit unui avutu nevrednicu. — Romanul asemenea își arată similiturile lui în urmatoreea dicala: Mai bine cu unu voinicu la paguba, decatu cu unu misielu la castigul.

Dar potir'a 'lu ajungea,
Pe Jianu, mi'l'u prindea
Si'lu ducea la Caragea.
Vai! sermanulu voinicelu!

Note. Jianulu eră de némulu seu boeru. Elu a hotită că si Bojoru, pe la incepatalu vécului XIX. si sia sevérstu dilele la Tergoviste, fiindu ertatu de gubernu.

Unu altu cantecu alu Jianului suna asia:

„Colea, maica, 'n Fagetieliu
S'a ivitu unu voinicelu
Pe-unu calu vînetu porumbelu.
Me dueu, maica, dupa elu.“
— „Nu te duce, fat'a mea,
Ca'i patí rusine grea.
Celu voineiu cu calulu micu,
Iancu Jianulu ii dîcu.
Elu pe cate le-a iubitu,
Pe tóte le-a amagitu,

Saracutiu, amaru de elu!
Ca-ci pe locu mi'l'u judecara,
Cu lantiuri mi'l'u incarcara
Si 'n ocau mi'l'u aruncara.

Le-a lasatu si a fugitu.
La Jiu pe unde-a umblau,
Cate fete s'a 'nsielatu
Dupa elu de s'a luatu,
Cu copii totu le-a lasatu.
La Oltu, prin ori care locu,
Cate le-a luatu la jocu,
Le-a lasatu plangendu cu focu,
De-au remasau far' de nerocu.

Se vede, ca Jianulu că si Bojoru avea mare prestigiul in ochii fetelor, si ca era nu numai far' de averi, dar si de inimi fecioresci.

(Din baladele lui Vasile Alecsandri).

Nr. 251. 1868.

INCUNOSCIENTIARE.

Dupace adunarea gener. a asociat. trans. romane tienuta la Gherl'a in 26. Augustu c. n. a. c. prin conclusulu seu de sub p. XXIII. pos. 7 a insarcinatu pre comitetu, că cu ocaziunea adunarei generali viitorie se refereze despre toti colectorii asoc. in deosebi, carii si cum si-au implinitu datoria lor? si a incunoscientiá adunarei pre aceli colectorii, carii nimicu n'au facutu: subscrisulu comitetu deci, in necsu cu decisiunea sa din 15. Sept. c. n. a. c. §. 114 se simte datoriu a aduce prin acésta la cunoscinti'a p. t. dd. colectorii ai asoc. trans., susu atensulu conclusu alu adunarei gen., poftindu-i totuodata si din parte'si a satistace dupa potentia datorintielor sale in interesulu prosperarei asociatiunei.

Sibiuu, in 22. Sept. 1868.

Dela comitetulu asoc. trans. rom.

I. V. Rusu mp.
secret. II.

I. Hannia mp.
vicepres.

A dou'a editiune din

„Infricosiatele stricatiuni ale beuturei de vinarsu-rachiu.“

Invetiaturi mantuitore, culese si reproduse in romanesce de Ioanu Petricu, parochu si protopopu de legea resaritena, si Gavriilu Munteanu, profesor si directoru alu gimnasiului romanescu din Brasiovu, au esitu de sub tipariu. — I-a editiune esita la a. 1854 s'a petrecutu de multu. Astadi se simte din nou lips'a aceliei carticele, care oriunde a petrunsu, mai alesu la glote, a folositu in modulu celu mai salutariu. — Pretiul numai 10 cr. v. a., si se poate trage deadreptulu dela tipograffii Römer & Kamner in Brasiovu.

Editoriu si provedictoriu: Comitetulu. — Redactoriu secretariulu I. alu asociatiunel. — Tipograffia Römer & Kamner.